

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-950 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 7/9

tel. (89) 523-27-14, (89) 523-27-17
fax. (89) 527-08-86

WKGF (89) 535-03-75
WIAS (89) 523-24-36

RIO.III.072-40/2021

Olsztyn, dnia 7 maja 2021 r.

Pan
Krzysztof Mańkowski
Burmistrz
Miasta Szczytna

W odpowiedzi na pismo nr BF.0711.8.2021 z dnia 8 kwietnia 2021 r., w sprawie Uchwały Nr XXVII/202/2021 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Miejskiej Szczytno na 2021 rok, w zakresie wystąpienia nierównowagi między planowanymi dochodami i wydatkami dotyczącymi systemu gospodarki odpadami w gminie, Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie, wyjaśnia co następuje:

W dniu 4 marca 2021 r. do tut. Izby wpłynęła Uchwała Nr XXVII/202/2021 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Miejskiej Szczytno na 2021 rok.

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych /Dz. U. z 2019 r. poz. 2137/, zwanej dalej u.r.i.o., w dniu 10 marca 2021 r. przedmiotowa uchwała była badana przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej pod względem kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 18 ust. 3 u.r.i.o. na posiedzeniu Kolegium ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu określonego w art. 1 ust. 2 u.r.i.o, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Miasta Szczytna nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium.

Stosownie do art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2020, poz. 713 ze zm./, zwanej dalej u.s.g., uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90 u.s.g.. Organ nadzoru, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia albo w toku tego postępowania, może wstrzymać ich wykonanie. Rozstrzygnięcie nadzorcze powinno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o dopuszczalności wniesienia skargi do sądu administracyjnego. W przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa.

Kolegium tut. Izby, badając przedmiotową uchwałę, nie stwierdziło naruszenia prawa.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie swoje stanowisko w sprawie finansowania gospodarki odpadami w gminie, przedstawiło w piśmie nr RIO.III.072-127/2017 z dnia 28 listopada 2017 r. skierowanym do Dyrektora Biura Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich. W piśmie Izba wskazała, że: „w orzecznictwie wskazuje się, że „Rada gminy podejmując uchwałę w przedmiocie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami jest zobowiązana do dokonania rzetelnej i wnikliwej kalkulacji wysokości stawki, tak aby pobierane opłaty pokrywały rzeczywiste

koszty związane z funkcjonowaniem systemu zagospodarowania odpadami na terenie gminy. Prawidłowo skalkulowana opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna z jednej strony zapewniać sprawne funkcjonowanie systemu odbioru odpadów na terenie gminy, z drugiej zaś nie powinna stanowić źródła dodatkowych zysków gminy” /wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 6 listopada 2013 r., sygn. I SA/Bk 127/13/”.

Również w piśmie powołano stanowisko Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 10 czerwca 2014 r. w sprawie wykorzystania nadwyżki przychodów nad kosztami funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych. KR RIO wskazała na możliwość wystąpienia nierównowagi przejściowej i trwałej. Pierwsza powstaje, gdy wydatki na odpady są wyższe od wpływów z tytułu opłat. W tej sytuacji, jak zaznacza KR RIO: „*gmina winna dofinansować z dochodów własnych system dla pełnej realizacji zadania oraz zintensyfikować działania windykacyjne*”. Natomiast, gdy stawka opłaty została ustalona zbyt nisko lub zbyt wysoko, powstaje wówczas nierównowaga trwała, co powoduje wystąpienie nadwyżki albo deficytu środków: „*W takiej sytuacji należy przeprowadzić kalkulację kosztów jednostkowych i zaproponować radzie uchwalenie zmienionej stawki na poziomie zapewniającym zrównoważenie dochodów z wydatkami*.”

Tut. Izba oceniła, że „*system gospodarowania odpadami komunalnymi powinien się samofinansować. Należy jednak pamiętać o możliwości wystąpienia sytuacji, w których nie dochodzi do zbilansowania systemu. W przypadku deficytu, gmina powinna dofinansować system /nierównowaga przejściowa/ albo zaproponować radzie zwiększenie stawek opłat /nierównowaga trwała/*”.

Podobne stanowisko zajęła Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach w wyjaśnieniu z dnia 5 lutego 2018 r. skierowanym do wójta gminy Nowiny (znak: WI-44/430/2018), gdzie wskazała: „*system gospodarowania odpadami komunalnymi zorganizowany przez gminę powinien się samofinansować, co przekłada się na obowiązek ustalania wysokości ponoszonych przez mieszkańców gminy opłat – na poziomie zabezpieczającym pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi*”.

Należy zwrócić uwagę, że również Minister Środowiska w piśmie DGO-III.050.63.2019 z dnia 25 września 2019 r. podzieliła ww. stanowisko, w którym podkreślił: „*gminne systemy gospodarki odpadami co do zasady powinny być odpowiednio zbilansowane, tak aby były efektywne kosztowo i nie zachodziła potrzeba ich dodatkowego zasilania z innych środków własnych. Jednakże istnieje możliwość dopłacania do systemu oraz obniżania stawek opłat*”.

W tym miejscu należy wskazać, że Izba nie ma uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. W związku z tym niniejsze wyjaśnienie należy potraktować, jako stanowisko Izby, które nie jest wiążące dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia, jak również dla organów rozstrzygających w konkretnych sprawach.

Z-CA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie

Bogdan Gaber